Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning og erstatning for tapt arbeidsfortjeneste grunnet forsinkelse.

Dato

27.04.2012

Saksnummer

451/11F

Tjenesteyter

TAP Portugal

Krav om standarderstatning og erstatning for tapt arbeidsfortjeneste grunnet forsinkelse.

Klager har i det vesentlige anført:

Klager skulle reise fra Lisboa til Oslo den 31. juli 2011 kl. 09:10 med TP506. På informasjonstavlen kom det stadig melding om at ny info ville komme. Kl. 13:30 kom meldingen om at flyet var forsinket til kl. 23:30.

I ventetiden fikk klager ingen informasjon over høyttalerne om hvorfor flyet var forsinket. Hun måtte henvende seg i skranken for å få informasjon om at flyet ikke fikk ta av før flyplassen var stengt, uten noen nærmere forklaring på årsaken.

Klager sjekket muligheten til å bli booket om til annet flyselskap, men fikk beskjed om dette ikke var mulig så lenge flyet ikke var kansellert.

Klager mottok en matkupong på 6 euro i ventetiden og et telefonkort. Hun ble tilbudt middag på nærliggende hotell, noe klager avslo.

Klager ankom Gardermoen 14 t 20 min forsinket og krever refusjon av tapt arbeidsfortjeneste, samt full refusjon av returbilletten. Klager krever videre standarderstatning 400 euro i henhold til EU forordning 261/2004.

TAP Portugal har ikke avgitt uttalelse til nemnda. Til klager har TAP Portugal i det vesentlige anført:

Mangel på kabinansatte var dessverre årsaken til forsinkelsen av TP506. Passasjerene har rett på forpleining ved forsinkelser.

TAP Portugal kan dessverre ikke imøtekomme klagers krav om økonomisk kompensasjon i henhold til artikkel 6 og 7 i EU forordning 261/2004.

Klager har benyttet kupongen Lisboa - Oslo, TAP Portugal kan derfor ikke innvilge klagers krav om refusjon av returbillett. Som er kompensasjon på det inntrufne ønsker TAP Portugal å gi en reduksjon i flybillett på 1 500 kroner ved kjøpe av neste reise.

Nemnda bemerker:

Før saken behandles i nemnda, skal partene gis mulighet til å uttale seg om både faktiske og rettslige sider av saken. Dersom partene ikke benytter seg av sin adgang til å uttale seg, kan nemnda likevel treffe vedtak på grunnlag av de opplysninger som er fremkommet tidligere i saken, jf. transportklagenemndforskriften § 5-3.

Klagen er forelagt TAP Portugal ved nemndas brev av 13. september 2011 med frist til 25. oktober 2011 for eventuelle bemerkninger. I brevet opplyses det bl.a. om at flyselskapet har bevisbyrden ved påberopelse av ekstraordinære omstendigheter som kan gi grunnlag for fritak for ansvar. Det fremgår videre at nemnda vil legge passasjerens opplysninger til grunn dersom disse ikke imøtegås av flyselskapet. Det blir også opplyst at saken vil bli forelagt nemnda selv om flyselskapet ikke avgir uttalelse.

TAP Portugal har ikke avgitt uttalelse til nemnda. Nemndas avgjørelse treffes på bakgrunn av de foreliggende opplysninger.

Nemnda legger på bakgrunn av de foreliggende opplysninger til grunn at flygningen ble forsinket med 14 timer og 20 minutter.

Nemnda er delt i sitt syn på passasjerenes rettigheter ved lengre forsinkelser.

Nemndas flertall, lederen, forbrukernes representanter og bransjerepresentant Rolf Forsdahl, er av den oppfatning at forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet tre timer eller mer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Flertallet viser til EU forordning 261/2004 artikkel 6 jf artikkel 7, jf artikkel 5, jf EU domstolens avgjørelse i sak Sturgeon-Condor av 19. november 2009 (C-402/07). Flertallet er kjent med at enkelte flyselskap bestrider dommen, og at EU domstolen er bedt om å ta stilling til spørsmålet på nytt. Dommens konklusjon er imidlertid klar, og flertallet legger til grunn at dommen gir uttrykk for gjeldende rett.

TAP Portugal har ikke godgjort at forsinkelsen skyldtes en ekstraordinær omstendighet som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, og er etter flertallets vurdering pliktig til å betale klager en standarderstatning på 400 euro etter EU forordningen.

Nemndas mindretall, bransjerepresentant Amine Hansen, er av en annen oppfatning. EC261/04 (EU forordning 261/2004) ikke gir noen anvisning på utbetaling av en pengekompensasjon ved forsinkelse. Tilblivelsen av «Sturgeon» dommen er uklar i forhold til flere rettsprinsipper bla. ved at Generaladvokaten tok stilling til spørsmålet om hvorvidt forsinkelse utløser rett til kompensasjon. Dette var et spørsmål som ikke var stilt i Sturgeon saken. Generaladvokaten har også angitt en tidsgrense på at tre

timer forsinkelse utløserrett til kompensasjon, en tidsramme hvor opprinnelsen er ukjent og som ikke samsvarer med noen andre artikler i forordningen.

At passasjerer ikke har krav på kompensasjon ved forsinkelse følger av forarbeidene til EU261/04 - (EU forordning 261/2004) det ble vurdert men avvist, og videre slått fast i dom av ECJ Grand Chamber i «IATA». Artikkel 6 i forordningen gir klare og presise anvisninger på rettigheter ved forsinkelse. I motsetning til innstilling som er beskrevet i artikkel 5, og nektet ombordstigning (artikkel 4) gir ikke forsinkelse i artikkel 6 noen anvisning på kompensasjon, med rette, da det er i strid med Montreal konvensjonens artikkel 29.

Forsinkelse gir Ikke rett til standarderstatning etter EC 261/04 (EU forordning 261/2004) slik forordningen er utformet, tiltenkt, og støttet av «ECJ Grand Chamber», og i tilfelle Sturgeon dommen er gyldig, er det stilt spørsmål om gyldigheten av artikkel 5-7 i forordningen. Flere domstoler har stilt spørsmål til EU domstolen om gyldigheten av Sturgeon dommen i forhold til artikkel 5-7. Dette gjelder bla. en britisk domstol. Inntil EU-domstolen har kommet med tilsvar, anser mindretallet Sturgeon-dommen som uavklart. Etter mindretallets oppfatning gir følgelig ikke forsinkelse rett til kompensasjon etter EU forordningen.

Anvendelsen av EU forordningen berører ikke en passasjers rett til ytterligere erstatning på annet grunnlag.

Flyselskapet er i henhold til Montrealkonvensjonen artikkel 19 ansvarlig for tap som følge av forsinkelse, med mindre selskapet godtgjør at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller dette ikke har vært mulig for dem.

En samlet nemnd er av den oppfatning at klager har rett til erstatning etter Montrealkonvensjonen. TAP Portugal ikke har godtgjort at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller at dette ikke har vært mulig.

I henhold til EU forordningens artikkel 12 skal standarderstatning etter EU forordningen trekkes fra erstatning på annet grunnlag. Passasjeren har således alltid krav på å få utbetalt standarderstatningen dersom vilkårene er til stede for dette. Har passasjeren også rett til erstatning på annet grunnlag, og denne erstatning overstiger standarderstatningen, kommer standarderstatningen til fradrag. Overstiger standarderstatningen etter EU forordningen annen erstatning, utbetales kun standarderstatningen. Klager har krevd erstattet tapt arbeidsfortjeneste. Tapet er ikke dokumentert. Det er heller ikke på annen måte sannsynliggjort et tap som overstiger standarderstatningen. Nemnda finner således ikke å anbefale erstatning ut over standarderstatningen.

Vedtak:

Transportklagenemnda-fly anbefaler at klager gis en erstatning på 400 euro.

Vedtaket var enstemmig.

Nemnda hadde slik sammensetning ved behandling av saken:

Lagdommer Einar Kaspersen, formann Elise Korsvik, Forbrukerrådet Sverre Åril, Forbrukerombudet Amine Hansen, Norwegian Air Shuttle ASA Rolf Forsdahl, Reiselivsdirektør Virke

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, formann, Elise Korsvik, Forbrukerrådet, Sverre Åril, Forbrukerombudet, Amine Hansen, Norwegian Air Shuttle ASA, Rolf Forsdahl, Reiselivsdirektør Virke.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tvilstilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.